

ОКТАБРЬ

20

пятница

1939 он

№ 243 (2943)

Сэн 10 мүн

БҮРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-ийн Б.М. Обкомий ба БМАССР-ий Верховно Советдэй Президиумай ОРГАН

МАЛАЖАЛШАДАЙ СЪЕЗДЫЕ ДОСТОЙНООР УГТАХА

ВКП(б)-ийн XVIII историческа съезд болбол манай социалистическэ малажалдай урда угаа ехэнүүд зорилгонууды табиа. Съезд дээр арадуудай агүүхэ вождь нүр Сталин шигэжэ хэлэе: «Ирэн 3-4 жэлэй торшо соо, хони ба гайхан тоо толгойе хоёр дахин, эбэртэ томо малай тоо толгойе 40 процент, моридай тоо толгойе—35 процентээр олон болгохын тула манай... малажалдай саашаахи дэбжэлтэе үргэлжэлүүлхэ».

Манай Бурят-монгол республикын малажал хадаа болшинуудай партиин ба советскэ правительствын үдэр бүрүн анхарал ба туһаламжын ашаар, хүлэи ялангуудэ тон байн показателнууды туйлахан байна. Сталинскэ хоёрдугаар табигжалдай торшо соо, эбэртэ томо малай тоо толгойн 29,5 процентээр, хони ба ямадай тоо толгойн—101,3 процентээр ургаа. Тэрэсхөөн, малажалдай шарны ба үүлэри хайжаруулгаар муу бэшэ результуудтай байна. Ганса 1938 он дотор бүх үнэдэй 66,2 процентин, хони ба ямадай 72,4 процентин метизацилагдан байн. Зүгөөр, эдэ хадаа малажалдай илалтануудай минл эхин мүн.

ВКП(б)-ийн Центральна Комитет ба ССР Союзай Совнарком болбол «Колхозуудта общественнэ малажалы хүжөөхэ хэмжээ-абууланууд тухай» тогтооло соого, малажалы хүжөөхэд баад ушарууд ба бүх шалтанууды өлрүүлэн, тэрэнэй проблемые эсэлэн шийдхэ үргэн программые хараалан байн. Энэниие бөлүүлхын тула, парти ба правительствэ болбол колхоз бүхэндэ 2-3 фермэнүүдэ байгуулаха гэжэ заагаа. Гадна, малажалдай ферма бүхэн тушаа малай тоо толгойн уялгата минүүд тогтоогдон байн.

Тус тогтоолой томилогдонхоо хойшо гурба харааха үлүүтэй болоо. Энэ торшо соо, түрүү колхозууд ба түрүү аймагууд хадаа социалистическэ малажалы проблемые шийдхэгдэ эрд алтанууды хөхөн байна. Түхэнхэй аймагай 21 колхозуудта бүтөөр фермэнүүд эмхидхэгдэн ба 21 колхозуудтань эмхидхэгдэжэ байна. Кабанскы аймагай Тургутаевскы селсоведэй Сталинскэ нэрэмжэтэ колхоз болбол бүтөөр ферма эмхидхэгдэн тула 24 үнэдэе, гахайн ферма—15 өмө гахайнууды худалдажэ «Баз. Мун. Байкал», Орхонхидын нэрэмжэтэ, «Брасный партизан» колхозуудта фермэнүүд эмхидхэгдэжэ байна. Баргатаевскы аймагай, Барг Маркскы нэрэмжэтэ колхоз хадаа 7 фермэнүүдтэй ба хони, ямаады үхсөөр бэлгитхэгдэ планые 113%, гаднуудай—110% дүүргэбэн байна. Селенгын аймагай, Додо-Бүхэнэй сомоной «Красный Октябрь» колхоз хадаа бүтөөр фермэе малаар укомплектовалын тула байн үүлэри тугалнууды худалдаха абаа.

Зүгөөр, 3-4 фермэнүүдтэй байлаар бүх үсэвитэй байбашы, өсгө гү, али хоёр фермэтэй колхозууд республика дотор олон бин. Жэшээхэдэ, Баргатаевскы аймагта 7 колхозууд бүтөөр фермэнүүдтэй, 11 колхозууд хонидой фермэнүүдтэй, 24 колхозуудань гадна фермэнүүдтэй байна. Мүн, ниймүүд фактууд бусалшы аймагуудта үзэгдэнэ.

Энэ хадаа зарим аймагуудай партиин, советскэ ба газар тариалай органууд болбол малажалы хэрэгые бодото хүтэлбэрөөр хангаггүй ба «Колхозуудта общественнэ малажалы хүжөөхэ хэмжээ-абууланууд тухай» тогтоолы колхозно массада үргэнөөр тавилсуулаагүйн сэхэ результа мүн.

Малажалы хүжөөлгын хэрэгтэ, малхушарилгын планинэ хүсэдөөр дүүргэлгын угаа ехэ удхашалартай байнанин бүгдэндэ элитэ. Зүгөөр, зарим аймагуудай ба колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд хадаа энэниие хайтар ойлгоогүй байна. Кяхтын аймагай колхозууд энэ жэлэй түрүүшын хахадта малхушарилгыннэ планинэ бүх дээрээ дүүргэггүй: эбэртэ томо малнуудаар—97,7 процент, моридоор 94 процент г.м. дүүргэбэ. Хорин аймагта бага малнуудай хоролтош тон ехэ—тугалнуудайн 12,2 процент хорон байн. Бага, Ярууны, Закамнайн, Иволгын, Кабанскын районнуудта бага малай хоролто үзэгдэнэ.

Малхушарилгын гүрэнэй планинэ дүүргэгдэ, бага малнууды хайнаар ба хүсэдөөр харууланга шийдхэе удхашанартай. Энэ ушарнаа нутагуудай партиин, советскэ ба газар тариалай органууд хадаа колхозно массы ВКП(б)-ийн ЦК-гэй ба ССРС-ий ЦК-гэй историческа тогтоолы бөлүүлгэдэ хүсэдөө мобилизовалха ёстой. «Колхозуудта общественнэ малажалы хүжөөхэ хэмжээ-абууланууд тухай» тогтоолой дүүргэлгын ябаса тухай тогтооло соого, ССРС-ий Совнарком ба партиин Центральна Комитет болбол сентябрь ба октябрь хадаа малажалдай фермэнүүдэ эмхидхэгдэн ба укомплектовалгын шийдхэе хараанууд гэжэ заахан байн. Энэ хадаа малажалдай шөнэ фермэнүүдэ эмхидхэгдэ, тэднине укомплектовалгада эрд хубилалта хөхы эрэнэ.

Убалай хүйтэн саг, газра орохо эрээ. Тийсөөшэ наань, бүхдөө республика дотор малай үбэлжэгдэ бэлдхэл хангаггүйнээр абуулагдана. Малда үбэлдөө дулаан байра бэлдхэлгэ, тэжээлээр хангалта—малажалы хүжөөлгэдэ бага бэшэ удхашанартай. Иволгын район хадаа малай тэжээлээр 69 проц., Селенгын аймаг—60 проц. хангагданхай байбашы, шөрүүн тэжээл—созомо ба бусад үйлдүүлхы бэлдхэлгэдэ багаар анхарала табина.

ВКП(б)-ийн Бурят-монгол Обкомой тогтоолой ёсоор, энэ харын 25-да малажалшадай республиканскэ съезд үгсэгдэхэ байна. Байонуудай партиин, советскэ ба газар тариалай органууд, колхозууд ба селсоведүүд болбол тэрэ болтор үлээн сагмы, бүх дүүгү дундануудаа эрд үсэдхэсэн тула хэрэглэхэ ёстой. Кабанскы аймагай малажалдай хид ба барилгын бригадануудай хидай совсани дээрэ, тэднээр болбол зоотехническэ барилгада түргэн методые хэрэглэжэ, ойрын 3 хоногой торшо соо бүх малаа дулаан байраар хангаха гэжэ тогтоогдон байна. Энэ инициатива хаа-хаанагүй хэрэглэгдэхэ ушартай.

Колхозно тариашад болбол Агүүхэ Октябрьскэ Социалистическэ революциин ХХII ойдо ба нутагуудай ажалшадай депутатуудай Советүүдэй хунгалтануудта бэлдхэжэ байна. Энэниие үйлдэбрийн шөвөнүүд илалтануудаар угтахы уриалан «Красный пролетарий» заводой худалмаришад, служашанарай хандалгада харуу болгон, манай республика дотор социалистическэ сөрөнговани үргнөөр дэлгэрүүлгэдэжэ байна. Энэ сөрөнговани хадаа малажалы хүжөөлгын, тэрэнэй үбэлжэлгэдэ эрхмээр бэлдхэгдэжэ, шөнэ фермэнүүдэ дэри эмхидхэгдэн ба укомплектовалгын лозунг дор, бүх колхозинуудай, малажалшадай дунда бүри үргэн далайсатайгаар дэлгэрүүлгэдэхэ ёстой.

Английска сэрэгүүд, баруун фронт дээрэ боевой позицинууды эзэлбэ

Лондон, октябрийн 15. Францида байнган английскэ газаруудай военнэ корреспондентүүд болбол тэндэ ошохон английскэ армийн частнуудтай хамта, английскэ сэрэгүүд болбол Сгидмдэ боевой позицинууды эзэлбэ гэжэ мэдэгдэнэ.

„Ройал ок“ гэжэ Английска линкорой шэнгэлгэдэ

Париж, октябрийн 15. Мундөөр томилогдон, далайн министривын официална мэдээнэй ёсоор, шэнгэлгэдэн „Ройал ок“ гэжэ английскэ линкорой команданаа эбарагдгашадай тоонь 414 хүн бологон байна.

Таджикиска ССР-эй Верховно Советдэй Президиум, ШАГАДАЕВТА

СССР-эй Верховно Советдэй Президиум хадаа Таджикиска ССР-эй арбан жэлэйн алдарт ойтой дашрамдуулан, Советскэ Таджикистанай худалмаришадые, колхозинууды, интеллигенцие ба бүх ажалшадые амаршала.

Таджикистанай худалмаришад ба деханууд болбол зуугаад жэлүүдтэ орд самодержавин ба бухарскэ эмирын хатуу шөрүүн засагай дарлалта дор ажануулан байна. Үлэххэлэн, гуйраншалга ба политическэ эрхгүйдэ хадаа тэднэй хубинь байгаа. Помещикууд ба капиталистнуудай господствэ үгэй хөхөн, Октябрыскэ Социалистическэ революци хадаа богоолшолгын ба национальна дарлалтын гөнжые тахалан ба эол жаргалта, хүхүн сэнгэлг ажабайдалда үргэн харгыс Таджикистанай ажалшадта нэһэн байна.

Эхэ орондоо урбагшад—трокистскэ—бухаринскэ ба буржуаз-

на—националистическэ элементнуудтэй тэмсэлдэ, Таджикистанай ажалшад хадаа, Ленинскэ—Сталинскэ национальна политикые халбарилтгүйгөөр бөлүүлгын үндэсэ хуури дээрэ, Ленин—Сталинскэ партиин хүтэлбэрөөр, ахад дүүгэй союзна республикануудай хабаадлааар ба туһаламжаар, социалистическэ эхи хууринууд дээрэ арадай ажахы шөнөөр абуулажа ба шөнөөр табижа, арадай ажахын бүхы халбаринуудта шийдхэе амжалтанууды туйлахан байна.

СССР-эй Верховно Советдэй Президиум болбол Таджикистанай худалмаришад, колхозинууд ба интеллигенци хадаа Сталинскэ Конституциин туг дор, Советскэ Союзай бүхы арадуудтай нэгэн хамта, коммунизмын эсэсэй илалтанууд хүртэр, саашанхи амжалтанууд тэжээ шүүд сэхээр дахиха гэжэ батаар найдана.

СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай секретарь А. ГОРКИН.

СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМЭЙ УКАЗ

„Советскэ Союзай Геройнуудта барюулагдаху нэмэлтэ тэмдэгүүд тухай“ СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай, 1938 оной августын 1-нэй указай 1-дхи статьяе хубилгаха тухай

1. «Советскэ Союзай Геройнуудта барюулагдаха отичин нэмэлтэ тэмдэгүүд тухай» СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай, 1939 оной августын 1-нэй указай I статьяе нэлгэн, Советскэ Союзай Геройнуудта барюулагдаху медалине «Алтан Одоной» медаль гэжэ нэрлэхэ.

2. Тэрэнтэй зохицдуулан, указай 2,3 ба 4 статьянуудта заагдана медалиин нэрыс хубилгаха.

3. «Алтан Одоной» медалиин зурагы ба тэрэнэй дүрсые баталаха.

4. «Алтан Одоной» хоёрдох ба гурбадаху медалиар шагнагдаху, медальтай нэгэн хамта, Советскэ Союзай Геройдо СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай тусгаар грамота барюулагдаха.

СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай түрүүлэгшэ М. КАЛИНИН СССР-эй Верховно Советдэй Президиумай секретарь А. ГОРКИН.

Москва Кремль 1939 оной октябрийн 16.

ТАЛЛИНДА СОВЕТСКЭ МОРЯГУУД

Таллин, октябрийн 16. Борстой уларилдай байбашы, олон тоото хүнүүд хадаа ханибарисаата, далайн хүсөн түгсдөржазын эскадрыс харахын тула эрбэ дээрэ сугларана. Хүнзон болбол улидануудта советскэ морягууды угтана. Морягууд хадаа Таллинскэ историческэ памятникүүдтэй (нэгдэхэ Петрей гэр, урдын башинууд ба бусадые) тон ехэ хонирхолтойгоор танилсана.

Октябрийн 14-дэ, Палдискидэ,

советскэ далайн хүсөнүүдэй гарнизонной командовани болбол кинотеатрта, «Максимай бага наһан» гэжэ кинофильма харагыс эмхидхэбэ. Театр хадаа хүнүүдээр дүүргэгдэнхэй байгаа. Саянын эхлэхын урда тээ, улаанфлотууд болбол советскэ дуунууды дуулаба. Всегалдэр, Палдискидэ, «Петр Первой» кинофильмын хоёрдох сери харуулагдаба.

(ТАСС).

Таллинда советскэ эскадрууд эрбэ

Таллин, октябрийн 15. Октябрийн 15-да, Московско сагаар 4 часта, таллинскэ рейддэ, 22 вымпелнуудтэй составтай, Улаан тугта Балтийскэ флотой эскадрууд эрбэ. Эскадрууды толгой «Октябрьскэя революция» гэжэ линкор абаба, линкорой борт дээрэ, Улаан тугта Балтийскэ флотой военнэ советдэй флагман, бригадны комиссар нүх. Яковенко ба эскадрыс командовалагша, хоёрдох рангын флагман нүх. Носовский гэгшдтэй хамта абабан, Улаан тугта Балтийскэ флотыс командовалагша, хоёрдох

рангын флагман Трибуц хадаа туг барин абаба. Рейддэ гархыгаа үедэ, корабльнуудай бортнууднаа, надын салют угтайн байна. Таллинскэ ерсын батареинууд болбол салютта харуу үгсэбэ. Салюттай һүүлдэ, «Октябрьскэя революция» линкорой военнэ оркестр хадаа эстонскэ национальна гимн ба Интернационал дуулаба. Угсэдэр, Эскадрын командовани, эстонскэ армийн военнэ ба далайн хүсөнүүдэй командованида визитанууды хэхэ байна.

(ТАСС).

БАРУУН ФРОНТ ДЭЭРЭ

Париж, октябрийн 16. Мозель ба Саарай хоорондохы түрүү лининүүдтэ, противнигай тон ехэ активност, тэрэсхөөн, Виссембургын баруун тээ, хоёр талааха патрульнуудай абуулга, мүнөө үгсэгүүрэй коммунисте соо тэмдэглэгдэнэ.

(ТАСС).

Брюссель, октябрийн 16. Французскэ „Шти паризьен“ газетай гэжэ бэшэнэ: «Рейнын саада таладан боложо байнган событинууд хадаа, ойрын сагта германскэ генерална штабай дэболожо ахилхэнь дамжаггүй гэжэ хануулана. Польскэ кампанийн дүүргэнэй һүүлдэ шөнөхөн эмхидхэгдэн германскэ дивизионууд болбол Вельна, Бонна, Кобленца, Майнца ба Мангэма райондо,

Рейн мурныс дабажа гарахан ба Трав, Крайцнах ба Райзерслаутерн гурбаар, бин болгогдон гурбалжин соохи, хүнзонтой бүхы пунктнуудта байрлан байна. Хүндэ артиллерийн соединенинууд болбол Меринг, Саарлуи, Саарбрюккен, Цвейбрюккен, Пирмазек ба Бергзабары лининүүдтэй ара талада табигдаба.

Фронт дээрэ олон тоото зэбсэг-жалгөнүүд абаамагдаба. Тарашалан олон тоото танкнууд эрбэ. Аэродромууд болбол хэдэн зуугаад самолетууды абаба. Эсэстэ, байн гэгдэлдэ дивизионууд болбол түрүү позицинуудта абадана. Эдэ бүхы хадаа үргэн операцинуудта бэлдхэл тухай гаршаланэ».

(ТАСС).

Даржинскийн нэрэмжэтэ, Трехгорно мануфактурна фабрикийн (Москва) залуу инженер О. А. Семенов болбол ватерна цехын начальнига дэбжүүлэгдэн ба өөрынгөө шөнэ худалмарины эрхмээр табиган байна. Цехын үдэрэйгөө нормые дунда жэшээгээр 113,2 процент дүүргэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: О. А. Семенов ватерна машинны худалмарины шалгажа байна.

(ТАСС-ын фото клише)

НУТАГУУДАХИ АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ СОВЕДУУДТЭ ХУНГАЛТАНУУДА БЭЛЭДХЭЛ

ОТЧЕТНО СУГЛААН

Кабанск. Энэ оной октябрийн 6-да, Таракановскэ селсоведэй, Югова нутагай колхозинууд ба колхозничанууд болбол Кабанскы аймагай Гүйсэдхэхэ Комитетдэй худалмари тухай отчетно докладые, өөһднине хунгадмалнаа — БМАССР-эй Верховно Советдэй депутат нүхэр И. А. Кокниноо дуулаба.

Хунгадмал хадаа аймгүйсэдкомоеор абуулагдана худалмариныуды хайшаагаа. Культурна ба ажахын асуудалуудад районтоо туйлахан амжалтанууды тэмдэглэхэ зуураа, аймгүйсэдкомой худалмаридахи тон серьеозо дутуу дундануудынь эрдшангаар критикалэбэ. Жэшээхэдэ, селсоведүүдэй дэргэдхи культурина, малажалдай ба финансова секцинууд тон муугаар худалмариин ба худалмарины самостекто табигархиан байгаа.

Гадна, аймгүйсэдкомой инструкторнуудын селсоведүүдэй худалмарида тухайта туһаламжанууды батгаар үзүүлгэ байна.

Хунгадмалтаа хоолоонь худалмари хангалтагүй. Энэниие урда, аймгүйсэдкомой болбол хунгадмалдайгаа урда отчедоо хэдэггүй байгаа. Игэ хэлэгшэд эдэ бүхы асуудалууды шухала болгон

тэмдэглэбэ. Хунгадмал—колхозинууд хадаа колхозой общественнэ малажалы бэхжүүлхэ тухайда парти ба правительствын заабаринууды хэрэг дээрэн бөлүүлхэ ба малажалдай фермэнүүдэ хүсэдөө укомплектовалха худалмарины сэг соонь эмхитэйгээр ба хайнаар абуулагдана зорюулагдана үнэтэ дурадхалууды оруулаа. Бага, полонууд дээгүүр сана тогтоохо ба хабарай сагта горхо голуудай уланууды тарааха, наанаб малтаха г.м. худалмариныуды ба тэрэндэ бэлдхэны эртэнхэ абуулахы шухалашалба.

Югова деревинин колхозинууд болбол селогоо эрхэ жалдэ тоо хайхан ургамалууд, модонууд наар ногооруулаха ба шөнэ кауб бариха гэжэ шийдхэбэ. Тэрэсхөөн, тус селогоо амбулатори нээхэ ба медицинскэ худалмарилашөөр хангахы аймгүйсэдкомой эрэлтэ хэхэ гэбэ.

Нутагуудай ажалшадай депутатуудай Советүүдэй хунгалтануудта бэлдхэлэй ба агитационно-массова худалмари хунгадмалдай дунда бүри үргэнөөр абуулахы хэлсэһэн ба тогтоогон байна.

Ген. Сибиряк.

Агитаторнуудай худалмарида туһалха

Кяхтын аймагай, Мүрөөчин сомондохы бургулиин башанар, нүхэд Шарнашаа ба Цыдендамбаев гэгшэд планай ёсоор консультаци хөжэ, агитаторнуудай худалмарида болото туһаламжанууды үзүүлхээр томилогдон байгаа. Тийгээд, мүнөө хүртэр энэ хүндтэ худалмарида эхилжэ

ороогүй ба нэгэшье консультаци хөжөү, «наһаа саагуур, шамнаа наагуур байт» гэнэн шонги бууна.

Агитаторнуудта консультаци халгыс бодотор хүтэлбэридэ, тэрэниие түргэ-түргэнөөр абуулахы шухала.

Д.Цер.

Хунгадмалдайгаа урда отчедоо хэбэ

Завамин, Сагаан Мориной сомондой Советдэй түрүүлэгшэ нүх. Жамбалов Бадам хадаа нутагуудай Советүүдэй хунгалтануудта бэлдхэн, сомонгой Советдэй худалмариин отчетые хунгадмалдай урда хөжэ дүүргэхэ байна.

Хунгуулиин, участогуудай гөрнүүдэн культурина хайнаар түхөөрэгдэхэ, бэлэн болоо. Аги-

татор нүх. Желяева Маруся хадаа эндэ үдэрбүри заняти хөжэ, хунгадмалдай нутагуудай Советүүдэй хунгалтын тухай Полюженитэй танилсуулаха байна. Занятидань гушад ба дээшэнь хунууд хандадаг.

РСФСР-эй, БМАССР-эй конотининууды үзэнэ.

Гармаев Б.

АГИТАЦИОННО ХУДАЛМЭРИ НУЛААР АБУУЛАГДАНА

Зэдэ. Боргойн сомоной, Сталинскэ ба Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудта, нутагуудай засагай органуудта хунгалтануудай бэлдхэл тушаа агитационно-массова худалмариинүүд нутаар абуулагдажа байна. Агитаторнуудын хүсэд худалмарилашгүй. Юб гэхэдэ, Кагановичын нэрэмжэтэ колхоздо 15 агитаторнууд томилогдон аад, мүнөө участон дээрэ мийл 9 агитаторнуудын худалмарила. Тэднэй дунда, худалмарида серьеозо бэшээр хандада ба наахадаа нэгэ заняти хөжөү хунууд бин. Мүн бага, Сталинскэ нэрэмжэтэ колхоздо 15-16 агитаторнууд томилогдон юм.

Зүгөөр, 8-9-иний худалмарила. Сыхын хэлэхэдэ, эндэ агитацион-

но-массова худалмари баһал хангалтагүйгөөр абуулагдана.

Тус сомоной уншалгын гарыс эрхилэгшэ нүхэр Аюшев хадаа хунгалтануудта бэлдхэхэ—нимэ харуусагатай худалмарины хайнаар абуулахын тула, шухала анхаралаа табигану. Эдэб нагладна материалнууд ба болхобой байнган хунгалтанууд тушаа литературые абадаггүй байна.

Нимэһэ, нүхэр Аюшев хадаа оперативнаа худалмарилашэ, уншалгыгаа гарыс культуросова худалмарины боевой центр болгохо ёстой.

Цыремпилов Д. Д.

ИРКУТСКА БА ЧИТИНСКЭ ОБЛАСТЬНУУДАЙ СОРЕВНОВАНИДА

ТҮРҮҮ БУУРИ ЭЗЭЛДЭИ

СОЦСОРЕВНОВАНИИН АШААР

Хорин аймагтай, Дунда-Худанай сомоний Лениний нэрэмжэтэ колхоз болбол колхознигуудайгаа дунда-агитационно-массова худалма рие ба социалистическэ соревнованида үргөөр дэлгэрүүлһэнэй гэе ашаар, үбөөнэй ба таряанай хуралдыг амжалтатайгаар дүүргэбэ. Тус колхоз хадаа 600 гектар сабшалангай ургасмы хурлажа, 9000 центнер үбөөнэ абаха плантай аад, 800 гектар сабшажэ, 12 мянган центнер үбөөнэ абаба. 500 гектар таряа хурлажа абаад, төрөөнэ сентябрийн 26-да сохижо дүүргэбэ. Мүнөө, гүрэнэй урдахи уялгануудыг саг соонь дүүргэхын тү-

лөө таряа тушаалгада 20 морил үбөөнэй тушаалгада 6 морил худалмэрилжэ байна.

Гадна, малаа дулаан байраар хангахын түлөө зоотехническэ барилгануудта 14 колхознигууд худалмэрилжэ.

Тус колхоздо, хунгалта тушаа агитационно худалмэри хайнаар абуулагдана. Агитаторнуудань 8-д аад гэрнүүдыг даажэ абаад, хунгалта тухай, Сталинска Консти туци тухай заняи үдэр бүри хөнэд. Плешков Ф.Р., Машанов Н.Е ба Сетелов гэгшэ агитаторнууд 20 гаран заняи абуулаа.

Д.Д.

Натуроплатые саг соонь тушаанагуй

Хорин аймагтай, Хажынган сомоний Лениний нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшын нүх. Шагду-ров) болбол үнгэрэгшэ жэлэйгээ үринуудтай хамта, натуроплатада 710 центнер таряа ба гүрэндэ 845 центнер үбөөнэ тушааха аад, мүнөө оройдоо 87 центнер таряа, 46 центнер үбөөнэ тушаагаад байна.

Энээнэй шалтагаанинь хадаа тус колхозой түрүүлэгшэ нүх.

Дам Жам.

ЭРХИМ ХАРУУНАЛГА ЭРЭГДЭНЭ

Доодо-Бүхэн, октябрь 15. (Манай спецкорроо). Доодо-Бүхэнэй сельсоветэй, «Красный Октябрь» колхозой колхознигууд болбол «Колхозуудта общественнэ малалалыг хүгжөөхө хэмжээгээ буулганууд тухай» СССР-эй Совнаркомой ба ВЦИК-эй ЦК-гай тогтоомыг зүбшэн хэлсээд, малалал шөнө фермнүүдыг эмхидхэ гэжэ тогтоон байгаа. Тогтоолой ёһоор, колхозийнх правлени хадаа үнөөдэй фермыг эмхидхын тула томо үүлэрэй 18 толгой тугалнуудыг худалдажа абаа нэн. Тэд, тэрэ 18 тугалнуудань болохогүй муугаар харууналагдана: заримдаа тэдэн бүхили сугтада хоолоор байха юм. Эдэн харанхы, шыгтай ба муухай байрада байна. Зүгөөр, тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр А. Каронин ба малалалай фермыг эрхилсгэ К. Янков гэгшэд эдэ тугалнуудыг эрхмээр харуулахыг хэргэжэ тушаала анхаралаа табиагүй. Наяар эмхидхэгдэхэ фермын, томо үүлэрэй тугалнуудай нимэ харууналыг саамшадань үргэлжэ-лүүжэ яабышыг болхогүй. Тэдэн-дэ зоотехническэ эрхим харууна-лгэ эрэгдэнэ.

Н. ОЧИРОВ.

Луговодууд соцсоревнованида оролсобо

Зайгтайн аймагтай центрэ луго-водуудай совешани үнгэрбэ. Эндэ, сабшалангай газарта нама-рай худалмэринүүдыг абуулаха тухай асуудал хэлсэгдэбэ. Совешани дээрэ, луговодууд Горачих, Араксеев, Данилов гэгшэд үгэ хэлбэ. Эдэнэр хадаа сабшалангай газар дээрэ мүнөө зундаа абуулан худалмэринүүд тухай-гаа хэлхэгдэхэ хамта сабшалангай ургасмы бүри дээшлүүлжэ, социалистическэ малалалаа шэ-рүүн ба шэмэтэй тэжүүлүүдээр хүсэд хангахын түлөө тэмсэхэд-лэ гэгшэн уялгануудыг абаба.

«Майн 1» колхозой луговод нүхэр Горачих болбол ноябрийн 7 хүртэр, 4 километр утатай кубат малахаб гэжэ уялга абаа. Мун, Тельманой нэрэмжэтэ колхозой эрхим луговод нүх. Данилов хадаа Бриан голда хаалта хэмжэ, 200 гектар сабшалангыг үналхаб гэ-бэ. Мүнөө, нүх. Данилов болбол 1, 5 гектар плошадноо зэрдиг ургаса—шара люцернын үрхныг суглуулаад байна.

Эдэнэр хадаа Октябрьска Социалистическэ революцийн ХХИ-дохи ойн урда тэхи соревновани-да активээр оролсоо.

Брууя Украинада ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Тарнополь городто, Н-скэ частин босчууд болбол городыг эзэлэлгын үедэ противнигаа буулагданын буу эзбсэгүүдыг үзэжэ байна (ТАСС-ын фото-клише)

СТАХАНОВЦУУДАЙ ЗЭРГЭНЬ УРГАНА

Улан-Удын ПВЗ-гэй вагонно-колесно цех болбол үйлдбэрингөө показателнууд ба бүтөөн гарга-хан продукциягаа шагнараар, за-вод дээрээ түрүү хууринуудай нэгмэ эзэлнэ. Энэ цехын худалмэришэдэй дунда стахановцууд—солото хү-нүүд нэлээд олон. Тэдэнэй зэр-гэнь үдэрнөө үдэртэ ургажэ бай-на. Стахановцууд ба худалмэри-шэд хадаа октябрийн урда тэхи социалистическэ соревнованиг үргөөр дэлгэрүүлхыг уриалхан, Москва городой «Красный Пролетарий» заводой худалмэришэдэй коллективэй хандалгыг тон ха-луунаар угтаан байна. Тингээд, смена, бригада ба худалмэришэд хоорондын соревнова-

ваниг үргэн далайстайгаар дэл-гэрүүлжэ, бодото социалистическэ уялгануудыг абагшаан байха юм. Цехын түрүү стахановцууд: нүхэд Лиманец, Зайцев, Крюк гэгшэд үдэр үдэрнөө үйлдбэ-рин нормануудыг 200-300 про-цент хүртэр дүүргэхээр найдуу-лан байгаа.

Мүнөө, эдэнэр хадаа абахан социалистическэ уялгануудыг бодо-то дээрнэ дүүргэжэ байна. Нүхэд Лиманец, Зайцев, Крюк гэгшэд лүүлэй үдэрнүүдтэ, үдэр бүрингөө үйлдбэринг даабари-нуудыг 300 процентнээ доош-баша дүүргэдэг болоо. Бүтөөн гаргахан продукциянуудын ша-нар—эрхим сэгнэлтэ абадаг бай-на.

Ц. Дор.

Отчет хэлгыг хүтэлбэрилхэ

Хорн. Хандагайтын поселкова Советэй түрүүлэгшэ нүх. Скворцов болбол поселкова Советейгоо отчетдыг гансахан пленум дээрэ хэлээд, хунгалтадай урда «хэлэ-нэй үлүү» гээд лэ нуужа байна гэбэл, поселкова Советейгоо худалмэри тухай отчетдыг хунгалта-дай урда хэсгүй, тэршэлэн, секцинуудай худалмэри тухай отчет-дыг багал хэсгүй ба хэдын на-наашалгалыг табиагүй байха юм.

Хандагайтын поселкова сове-дэй территория соо 19 агитатор-нууд томилогдон байгаа. Гэбшье, ганса агитатороор арай гэжэ 3 заняи үнгэрэгдэнэ ба үлдэгшэ агитаторнуудань худалмэридөө эхилжэ ороогүй байна.

Тэршэлэн, Дээдэ-Хурбин сом-советэй түрүүлэгшэ нүх. Базар-жавон Б.М. гэгшэ, отчетно док-ладаа, сомсоветейгоо президиум дээрэ хэлэлгээрэ, багал ханаагаа

эхээр амаршаан байна. Тэрэ хадаа секцинуудай худалмэрид анхаралаа оройдоомыг табиагүй. Харин, «Манай секцинуудай хү-тэлбэрилсгэд болбол отчетдо хэ-хээ арсаан байна» гэжэ, «арга-гүй бэрхтэй баримтыг» олоод лэ амархан нуужа байдаг болшоо. Зүгөөр, олонхи секцинуудын худалмэриг тон муугаар абуулаад байха юм.

Түбхиэн хуурижалгын секци хадаа бодото худалмэри абуулаа-гүй, түбхиэнгын талаар эхэ зада-гай байхан колхозуудыг, нэгэ центратэй, хайн, түбхиэнэн бай-далтай болгохо абадалыг хүтэлбэ-рилсэггүй. Жэшээхэдэ, Калинин нэрэмжэтэ колхозой 40 гаран үрхтэй айлуудын түбхиэнэн хуурижаада хүсэд ороодүй байна.

Эдэ бүхы хадаа нүхэр Базар-жавоний ханаагшэ зобоогдгүй байханы гайхалтай. Дам Жам.

СПЕКУЛЯНТКА ХЭНЭЭГДЭБЭ

Октябрийн 7-ной үдэр, Улан-Удын Центральна районий 2-дохи участкай Арадай судхалаа судла нүх. Самойлов, арадай заседа-тельнууд нүхэд Емонов, Хан-буева, центральна городской рай-ной прокурор нүх. Чуков, үмөөр-гшэ нүх. Черепанов ба судай секретарь нүх. Гордеева гэгшэ-дэй составтайгаар Тарбагатайн райондо турхан, мүнөө Улан-Удэ городто ажабуудад Казазеева Ксения Даниловна гэгшын гэмнэ-н хэргыг үзэнэ байна. Казазеева болбол үндэр сэн-гээр худалдахын, спекулянт ба наймаа хэдын зорилгоор, үргэн хэрэглэлгын эд товарнуудыг ба-

продуктануудыг магазиннуудта тон эхээр абадаг байгаа. Тэрэн-мүрдэлгөөр сүм элбүүлэгдэнэ байха юм. 120 корбонка—зүрүүд 44 кгр. эрхим сортын крупа, 32 кгр. дабаан, 31 кусок мыла, 21 литр керосин, 40 метр элбэ-лэзын буд, эрх хүнэй 3 шээ костюм ба 4 пар гутал гэхэ м-тэнүүд хадаа төрөнэй гэгтэв байхан байна.

Имэ дээрхээ, арадай суд бол-бол хуулийн 107-статьяг үн-дээр, Казазеева Ксения Дани-ловнае 5 жэлээр тюрьмэдэ хаах гэгшэн приговор гаргаба.

Ц. Бимбаев.

Буудалгын соревновани болобо

Осовнахмай Улан-Удын горо-дой советдор эмхидхэгдэнэ буу-далгын соревновани болобо. Соревнованида 10 үхибүүдэй ба 13 эхэ нахатанай, хамта 23 команднууд хабаадаба.

Үхибүүдэй команднууд 6-дахы мишенин 25 метр газарнаа ба эхэ нахатанай команднууд 7-дахы мишенин 50 метр газарнаа буу-даба.

Үхибүүдэй команднуудай буу-далгада түрүүлшын гурбан хуу-риннуудыг Улан-Удын пионернуу-дэй байшангай №1, №2 ба №3 команднууд эзэлбэ.

1-дахы хуурида—Пионернуудай байшангай №1 команда болбол магад абаха 250 очкоһоо 222-ые абаба.

2-дахы ба 3-дахы хуурида №2 ба №3 команднууд 211 ба 209 очкоһуудыг абаба. 4-дахы хуури-да 2-дахы хуруулин команд 194 очкотой.

Соревнованида хабаадагшаднаа түрүү хууринуудыг эзэлэгшэд:

1-дахы хуурида Улан-Удын пи-онернуудэй байшангай №3 коман-дын нүхэр Тонхоров магад аба-ха 50 очкоһоо 50-ые абаба. Ку-дашкеев 49-ые Карпукова Ольга, Суханов 47-47-ые ба Цибикдор-жиева 46 очкоһуудыг абаба.

Пионернуудэй байшангай ко-манднууд хадаа буудаха газарта эмхитэй ба хайн дисциплинетэй байгаа.

О. Цибиков.

НЮТАГАЙ ХОНИНУУД

164 шэнэ кадрууд

Октябрийн 1-дэ Буркопсомозай дэргэдэй курсануудай база ха-даа 164 элбэ квалификациятай кад-рануудыг бэлдхэгшэ гаргахан байна. Гэбэл, 2-дохи разрядтай 12 ш. фернууд, 3-дахы разрядтай—57, сельпогой түрүүлэгшэнэр—18, продвонүүд—эхэнэрүүд—18,

райотребсоюзай инструктрнууд—10, агай араба бэлдхэгшэ ин-структорууд—9, сельпогийн түрү-лэгшын орологшод—18, ба лэ-хыг эрхилсгэд 12 хүнүүд боло-но. Эдэ кадранууд хадаа тус тус худалмэринүүдтэ орожо байнэ.

БАРУУН УКРАИНАДА БА БАРУУН БЕЛОРУССИДА ПОЛЬСКО ПАНУУД ЯМАРААР ЭЗЭРХЭДЭГ НЭМ

Украиннууд ба белорусууд ту-шаа польско пануудай политика болбол бүдүүлг, эшүүргүй ба ээриг эксплоатаци байгаа. Ур-дын Польшын господстволошог ангиууд болбол Баруун Белорус-си ба Баруун Украинны еерин доторой колонинууд болхыг, польско империализмда богоолонь болхыг оролдон байна. Энээнэй зорилгоор, түбхын тү-рүүн законодательство хэрэглэ-гдэнэ байна. Зарим хэдэн спе-циальна законүүд болбол белорус-ска ба польско таряашадыг бо-гоошолгын ба еерин мэдэлгүй байдалда оруулан ба энгэнтээ хамта, оройой зүүн ба зүүн-урда-галын районнуудай польско пилхтнуудта господстволошог байдал орогд бухажуулан байна. Эдэ законүүд болбол гансал жү-мдэ—украинска ба белорусска араднуудыг ажабууха экономичес-ка базанууднаа хааха, тэдэнэй газарыг ба үнгэрхэдөө газар оло-хо эрхэнүүдныг хааха ушарта хүргэдэг байгаа. 1919 ондо гар-гагданын закон болбол польско газарай үсмын украинска таря-шадай гарта оролгыг хизаарлаха үргэн эрхыг газарай засагуудта олгоон байна. Украинануудта газар худалдалга энээгээр огтолон хоригдоо нэн. 1920 ондо прави-тельствын захиралтаар зүүн «крессүүды» (хизарнуудыг) ко-лонизацийн специальна аппара-дууд хадаа газарай управанууд ба гүрэнэй хүдөө-ажахын банк гэгшэн эрхэтэйнуудтайгаар байгуу-лагданын байна. Правительствэ болбол нэгэ-бага хожомгог украинска, белорусска ба литовско

газарнуудыг военнэ ёһоор коло-низацийска тухай хоёр законуудыг гаргаа нэн. Эдэ законуудай ёһоор, Баруун Украинада ба Баруун Бе-лоруссида осаднигуудай—военнэ нүүдэлшэдэй хүрэг олоороо ерэл-гэ боложо эхилэнэ юм. Эдэ за-конуудай үндээр, правительство хадаа Полескэ, Волынскэ, Ста-линска, Тарнопольска ба бусад воеводствонуудта урдаан царска россияны ба австрийска правитель-ствонуудта, цэркүүд ба монас-тыринуудта хабаатай байхан га-зарнуудыг, гадна, Польшодо со-говетскэ засаг байгуулахын түлөө тэмсэхэн партизануудай ба та-ряашад-революционернуудэй га-зарнуудыг конфисковалажа, осад-нигуудай фондо оруулан байна. Правительство хадаа эдэ газар-нуудыг польско военнигын дунда түлбэриггүйгээр хубаалан юм. Осаднигай ажахы бүхэн 40—45 га хүртэр участкаудыг толгой тоолжо абаа нэн. Имэ осадни-гуудай тоо нүүлэй үдэ Баруун Украинада ба Баруун Белоруссида 20 мянга гаран болоно байна.

Польско правительство болбол полянуудыг Польшын центральна областнууднаа зүүн районнууд тэснэ хүрэг олоор эвэлгэнэ юм. Эдэнэр болбол помещикууд ба газарай магнатууднаа гүрэнээр специальна худалдажа абтаан газарай участкаудар хангагда-даг байгаа.

Тэршэлэн, Баруун Украина ба Баруун Белоруссии колонизаций-гын гурбадахы хэмжээнэ хадаа погранична полосадахы режим тухай тусхай закон гаргагданын байгаа. Баруун Украина ба Ба-

руун Белоруссин территориян дүрбэнэй нэгэнэй нэгэ хубын тусгаар зоно гэжэ сонсохгодон юм. Польско засагууд болбол энэ зоно дээрэ украинска шэнэ бүтэ-нүүдэй зөөжэ ерэхыг ба газар эзэлхыг огтолон хоримжолон ба тэрэ зоно дээрэ байхан «энтал-багатай» украинчануудыг зөөлгэ-жэ, тэдэнэй газарыг польско осаднигуудта үгэлэнэ байна. Оро-ной зүүн хизаарнуудта польско элементнуудыг бухажуулахы нимэ тугалнуудта хадаа украинчануудай эдэлэгдэдэ байхан газарнуудыг сэхэ буулагдана багал илгатай байгаа.

Эдэ бүхы законуудыг абуулан дээрхэнь, 1935 ондо Баруун Ук-раинада орой хамта 1.350.000 хүдөө ажахынуудта 135 мянган шэнэ польско ажахын үгэлэнэ ба по-лянуудта бухажуулахын үгэлэнэ 65 мянган жэжэжэн хүдөө-ажахын ту-налбарин предпритиууд тооло-лгожо байгаа.

Полянуудар колонида абтаан, украинска ба белорусска газарай тоо тухай тодо мэдэнууд Польшодо сонсохгодоггүй байгаа. Энэ статистикэ нуудаг байгаа. Хүдөө ажахын министерство бол-бол эдэ зорилгонуудар жал бүри 200 мянган гектарнаа багабаша газарыг бөдөрнөө гэжэ лэ эли мэд-дэгдэхэ байхан юм. Официальна бэшэнь наа, хүсэд этигэмээр мэдэвэй ёһоор, 1929—1936 онууд-дай лэ торшо соо 2.320 мянган га украинска ба белорусска га-зарнуудань полянуудай дунда ху-баагданын байна.

Польско ажахынуудай тоо оло-шоруулаха процесс хадаа украин-

ска ба белорусска хүдөө ажахын байдалда ядарал болонгүй ар-ханыг байгаа. Украинчануудай гарта байхан газарыг эхээр ха-нахан дээрхэнь, тэдэнэй ажахы-нуудай гурбанай хоёр хубын 2 гектарнаа дошо, 30 процентнэ 2-хоо 5 хүртэр гектар газарнууд-тай, ба 200 мянган бүлээнэр оройдоо газаргүй, хүдөө ажахын илхичнэ пролетариат байхан юм. 90 процент болохо украинска зо-ной бүхы газарай плошадань хэмжээнэ бүхы эдүүригдэдэг ажалай 13—15 процентнээ эхэ-бэшэ байгаа. Үлэшэ 85 про-центнэ помещикууд, осаднигууд ба кулагуудай гарта байгаа.

Газаруудыг, аренда систе-ма, исполшина—эдэ бүгдэ ха-даа таряашадыг үлгэрүүлэн, төрөөнэй гуйраншалда оруула-нэ байна. Хүдөө ажахыг шэнжэ-лэхэ институт болбол Польшодо таряашадай ажахынуудай үри-тухай институтай тараанан анке-тада таряашадай харуунуудыг Варшавада толилоно юм. Харьк-болон оронон, таряашадай тэдэ бэшэүүдэнэ ыранхыдөө польско деревниин ба илангаа бага-зартай таряашадай туйлай ядуу байдалыг харуулаа нэн. Вилен-скийн нэгэ таряашан бэшэнь: «Манай деревнидехи гуйраншалга нямар байгаа нэм, тиймэл заанда-уэнхэй. Зонууд эхэ үлсээнэ, ган-сал картазвкар хоолодог, тэдэ таряшныг хүртэнэгүй. Баруун Украинин, Тарнопольскэ воево-дствын, Подгаецка уезднэ нэгэ таряашан бэшэнь: «Манай дерев-нидэ 60 ажахынуудай милл хо-рын үрилэ ороогүй ба таряагаар хангагданхай юм. Бусадань—бу-ладаа гуйранша, хубсаа ба хоо-лоо ханагданын таряашад юм».

Украинска ба белорусска ара-дуудыг нимэ гуйраншалгын бай-далда хүргэнэ польско панууд

болбол белорусууд ба украинчу-дай традицинуудтай ба наци-нальна культайтай ээригээр тэмсэдэг байгаа.

Польско панууд болбол украин-ска ба белорусска хүнзониныг хү-сэрхэн, польско болгожо бай-гаа. Гүрэнэй ба административ-на ууршмэлинуудтэ украинчууд ба белорусууд оруулагдаггүй нэн. Манай ахадүүнэр хадаа польск-лэ хэлэн дээрэ хэлэхэ эрхэтэй байгаа. Белорусууд ба украин-чануудай общественнэ ба куль-турно-гэгээрэ-эй организацинууд хангагданын ба нүүдхэдэ оруулагданын байгаа. Хуруу-нууд хадаа польско хэчэн дээрэ оруулагданын, тэдэнэй тоонь 10-дахын хороон байна. 1930 онд байхан 3,5 мянган украинскэ хуруулинууднаа 375-нэ үлсээнэ байгаа. 3000 хуруулинуудыг по-лянууд хаагаа. 400 белорусскэ хуруулинууд булаа усалдаха. Белорусска наци, хэлэн ба куль-турнэ польско националистнууд-та оройдоомыг байгаагүй.

Национальна даралалтын ба украинчуудыг ба белорусуудыг деспотическа хашага мурдлын энэ политикада, Баруун Белорус-си ба Баруун Украинин таряаш-шад болбол даралалшадта дүр-гүйтэлгээр ба таагүй тэмсэ-лэд харкусадаг байгаа. Таряаш-шад болбол национальн-сүлөө-ралгын дайнда бодонон байна. Таряашадай массова босолгонууд-дань 1930, 1933, 1936 ба 1937 онуудта болонон юм. 1937 ондо болонон, польско таряашадай бү-дэлонитын забастовка хадаа Тарнопольска ба Станиславска вое-водствонууд, мүн Львовска ба По-лескэ воеводствонуудай заримыг хабадуулаан, повстанческа хү-дэлэн болон үргэлжэлэ нэн.

Таряашадай тэмсэлүүд ха-дундазуунай, варварска хар-шанээр даралдаг байгаа. Арестда, орогшодой «нуурыг, т-голе, үбсүүе нидаргаар гү, а-мхожэ забасгаар, паликаар, шон-лоор сохидог нэн. Тахимын э-хихо, укустай гү, али спирт-уула хамар оруунь муулахэ, г.и.у.аа-хаанагүй хэгдэнэ байгаа («Польско сеймдехи белорусскэ депутатнуудыг мушхалга», хуу-лан 390).

Зобоолго ба террор бол-бол польско шлхтын т.с.пидеолог-и реноо сүлөөрхэ гэгшэн белорус-ска украинска ахадүүдэй дур-гыг эвдэхэ шадаагүй. Тэмсэ-ургагшаднэр байгаа.

Советскэ правительство т-гой нүхэр В.М. Молотовой т-хамшаг мэдүүлгын дутлахын манай ахадүүнэрэй байрань өт-оха байгаа.

«Польшодо хуулан ба урдэ-эрхгүй налинуудай байдал байхан, мүнөө болоходо ха-хандашан, нэгэшудата р-ейннууд ба белоруссууд судбада хамаагүй хандал-Советскэ правительствоноо-нал эржэ болохогүй. Совет-скэ правительство болбол Польшэ ажабуугаа, өөлөднгөө ахад-украинчууд ба ахадүү-белорус-суудта тунаамжын тараа-байлыг өөрөөрөө арюун уш-гашэ тоолонэ». (Молотов).

Сентябрийн 17-до, иланг-улаан полканууд хилыг да-нэн. Баруун Украина ба Бару-Белоруссин ажалшадыг, тэдэн-советскэ ахадүүд ба эгшэн-нээн улаан жэлдэ тавал-халтанууд бутаран унаба. Сү-лэгдэнэ газар дээрэ шэнэ тар-тэ байдал эхилжэ байна.

Н. Андреевский.

Харуусалгата редактор Р.БИМБАЕВ.

Адрес: Центросоюзная, 19, телефон редактора 3—44 отн. секретарь 3—23. Сельхозотдел — 7—55, отдел кадров—5-07.

Телефон НКВД БНАССР.

Бур главлит № 1794